

روند ادغام در صنعت بیمه عمر جهان؟

● ترجمه ایرج موبد شاهی

با توجه به این که انتظار می‌رود به‌زودی ساختار صنعت بیمه کشورمان در رویایی با پدیده آزادسازی دستخوش تحول گردد، اطلاع از تجارب کشورهای که در زمینه‌های خصوصی سازی، آزادسازی، مالکیت و نظارت دولت و ادغام شرکت‌ها بارها خود را آزموده و دچار تحول گردیده‌اند، بدون فایده نمی‌باشد.

اخیراً نشریه زیگما (از انتشارات شرکت بیمه اتکایی سوئیس) مقاله جامع و تحلیلی را از ۵۶۸ مورد ادغام که در دهه ۱۹۹۰ در کشورهای مختلف جهان صورت گرفته است، ارائه نموده که بسیار آموزنده می‌باشد. ترجمه چکیده این بحث از نظر صاحب‌نظران و همکاران صنعت بیمه می‌گذرد.

به چشم یک بازار یکپارچه نگریسته شود، سهم معاملات خارج از مرزها به کمتر از ۲۰ درصد تقلیل خواهد یافت. میزان سرمایه گذاری شرکت‌های بیمه اروپایی در شرکت‌های بیمه عمر آمریکای شمالی و دیگر نقاط عالم بیشتر از سرمایه گذاری شرکت‌های مذکور در شرکت‌های بیمه اروپایی بوده است.

اهمیت معاملات نسبت به بازار «بانک بیمه» در دوره مورد بحث، رو به تزاید نهاده است. در سال ۱۹۹۴ معاملات از این قبیل تقریباً برابر صفر بوده است. از آن زمان تاکنون این نوع معاملات به رقم ۱۵٪ کلیه معاملات انجام شده بیمه عمر رسیده است.

اگرچه هدف معاملات بزرگ حصول حق بیمه‌های کلان می‌باشد، با این حال در ۹۰ درصد کلیه ادغام‌ها و تصاحب‌ها بیمه‌گران عمر تصاحب شده کوچکتر از ۱ میلیارد دلار می‌باشند.

تقریباً دو سوم کلیه ادغام و تصاحب شده‌ها در صنعت بیمه عمر، که براساس حق بیمه کسب شده اندازه‌گیری می‌شوند در اروپا، حدود یک چهارم آنها در آمریکای شمالی و حدود ۱۰ درصد دیگر در بقیه نقاط عالم واقع شده‌اند. در حالی که در اروپا نیمی از درآمد حق بیمه‌های حاصله مربوط به خارج از مرزها بوده است، در دیگر نقاط فقط ۱۰ درصد درآمد مذکور را حق بیمه‌های بین‌المللی تشکیل داده‌اند. در صورتی که اروپا

در دهه ۱۹۹۰ صنعت بیمه عمر - نظیر دیگر صنایع - جبر ادغام شرکت‌ها را تجربه نموده است. کل حق بیمه‌های شرکت‌های بیمه تصاحب شده (خریداری و یا ادغام شده) از ۱۸ میلیارد دلار آمریکا یا ۲ درصد کل حق بیمه جهان در سال ۱۹۹۴، به ۵۳ میلیارد دلار یا ۵ درصد کل حق بیمه جهان در ۹ ماهه اول سال ۱۹۹۹ افزایش یافته است. قدر متوسط شرکت‌های بیمه عمری که مورد معامله قرار گرفته‌اند، دو برابر گردیده است؛ یعنی از حدود ۲۰۰ میلیون دلار در سال ۱۹۹۴ به حدود ۴۰۰ میلیون دلار در سال ۱۹۹۸ رسیده است. از نمونه‌های قابل توجه، تصاحب «ترانس امریکا» بوسیله «آیگون» و «جنرال امریکا» توسط «مت لایف» می‌باشد.

اگرچه انتظار می‌رود معاملات «بانک بیمه» با اتحاد و یکپارچگی شبکه توزیع و استفاده از موقعیت‌های فروش خارج از مرز، نیروی مضاعفی ایجاد نماید، با این حال این بحث که آیا همیشه ادغام کامل به منظور استفاده بهینه از موقعیت‌های کاری لازم است یا خیر وجود دارد. آنچه ضرورت ادغام را سرعت بخشیده

بهره، سرمایه گذاری آسان‌تر شده است. سقوط ارزش دارایی‌ها، وام‌های بد و شایعات منفی در ژاپن و کره جنوبی به علاوه فروش نامطلوب بیمه پس‌انداز و تعهدات تضمین شده مستمری سالیانه در انگلستان، باعث تحلیل سرمایه اساسی بسیاری از شرکت‌های بیمه گردیده و بدین ترتیب آنها را به صورت داوطلبان فروش درآورده است.

۱۰ تا ۵۰ گروه شرکت بیمه عمر، بیشترین سهم را از بازار بیمه بدست آورده‌اند. گرچه به نظر می‌رسد که تمایل کلی در جهت ادغام‌های بزرگتر باشد، اما این موضوع شامل همه کشورها نمی‌گردد. در بعضی از کشورها حتی خلاف آن دیده می‌شود. هیچ دلیلی وجود ندارد که شرکت‌های ادغام شده بسیار بزرگ، خیلی کارآمدتر از شرکت‌های

علاقه و توجه شرکت‌های بیمه عمر برای نیل به تعادل اقتصادی و توسعه و کسب دسترسی بهتر به سرمایه و منابع انسانی است. در دهه ۱۹۹۰ عوامل متعددی که ذیلاً خواهد آمد بر سرعت کار اثر گذارده است:

در بسیاری از کشورها مقررات زدایی، آزادسازی و زمینه ورود به بازار، فشار رقابت را بر شرکت‌های بیمه افزایش داده است. بسیاری از مشتریان، خصوصاً مشتریان شرکت‌های ادغام شده ترجیح می‌دهند پرتفوی خود را به سمت شرکت‌های بزرگتر - و از نظر نقدینگی سالم‌تر - انتقال دهند. به دلیل افزایش ارزش سهام و پایین بودن نرخ

علی‌رغم همه اینها، نمی‌توان گفت که همه معاملات بر اساس تحلیل‌های اقتصادی صحیح انجام گرفته‌اند، اما آنچه انجام شده انعکاسی است از واکنش مدیریت‌ها در دنباله‌روی از یک روند عمومی.

به نظر می‌رسد دو خط مشی اساسی برای شرکت‌های بیمه وجود دارد: یا باید خود را از نظر وسعت به جایگاه مطمئنی برسانند یا در محدوده بازارهای مشخص و خاص تمرکز نمایند. از این رو بخش متوسط بازار مداوماً برای تجدید ساختار تحت فشار قرار دارد. وضعیت حاضر از این واقعیت ناشی می‌شود که خصوصاً در انگلستان و آمریکا،

نسبتاً کوچکتر باشند. شواهد دلالت بر این امر دارد که احتمالاً شرکت‌های عظیم از عدم تعادل اقتصادی لطمه ببینند. این موضوع به تدریج روند ادغام را کاهش می‌دهد. از این گذشته، در کنار ادغام سازی و تصاحب شرکت‌ها یک پدیده نو نیز در حال تکوین است. رقبای جدید در حال ورود به بازار بیمه عمر بوده و چالش‌هایی را از طریق ارائه تولیدات نو، کانال‌های هدف‌دارتر یا کارآمدتر یا کسب و کار با هزینه کمتر با بازیگران فعلی بوجود خواهند آورد، بدون آنکه روش‌های قدیمی مانع کار آنها گردد.